

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körút Budapest.

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9 szám.

Felölős szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felölős kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Előfizetési ár havonta 1 P 50 f. (18.750 korona.)
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában.

Lépésről-lépésre a cél felé.

A választások alatt még jobban megerősödött egységespárt a minap tartotta első értekezletét, amely után pártvacsorára gyűttek egybe, ahol — amint azt megírtuk — gróf Bethlen István mély tartalmú beszédet mondott. Hazánk e nagy politikusa időről-időre nagyobb és nagyobb súlyt kap úgy bel-, mint külpolitikai vonatkozásban. Immár hat esztendő miniszterelnöksége alatt élénk tanúbizonyságát adta annak, hogy nála alkalmasabb s a nagy időkhöz méltó, kiválóbb politikust nem is találhattunk volna hazánk élére.

Az az eredmény, amit pénzügyi, gazdasági téren és a megteremtett konszolidáció tekintetében fel tud mutatni máris nagy fértóvá emelik őt, de amint legutóbbi beszédeiből kitűnik, személyének igazi kiválóságáról csak a jövő fog oly mértékű számot adni, ami nemcsak megnyugvást, hanem új életet is jelent Magyarország számára.

Nehéz volna megállapítani, hogy Bethlen működésének melyik volt a nehezebbik része. Az-e, amikor a romokból építette meg a jövő terveinek bázisát, avagy az a feladat, amit most tűzött ki maga elé?

Bizonyos, hogy Magyarország alapjai le vannak rakva. Sokan a választások után, különösen ellenzéki oldalakon, annak az okát keresgélnek, vajjon mi szükség van erre az erős egységespártra? Aki ezt a kérdést így leegyszerűsíti, az az is kérdezhetné, mi szükség volt arra, hogy nemzetünk tulnyomó többsége pártszempontokon felülemelkedve országunk javát keresse. A miniszterelnök szavából energia, tettvágy és csupa ambíció csegett ki, amikor nyilván ezek felé a kételkedők felé irányozva mondotta: bízzák nyugodtan reám, hogy mit csinálok ezzel a többséggel! Ez a párt, amelyik a választási kampányból megizmosodva került ki, duzzad a tettvágytól, széles programja van, amelyiket meg fog valósítani. Sokan huzárvágásokat és gyors tempót kívánnak, pedig az eddig elért eredmények is azt a reális politikát igazolják, amelyik a lépésről-lépésre való előrehaladást választotta. A délcég, kackiás huzárvágások Magyarország mai életében nem vihetnek eredményre. Azok, akik a trianoni béke-

szerződés revízióját és a királykérdés megoldását is ilyen máról-holnapra való döntéssel, talán szeszélyes elhamarkodással kívánják megoldani, azok lehetnek fanatikus jószandéku emberek, de kockáztatják az eredményeket s elsősorban vabankot játszanak az ország jövőjével.

A politikai kubizmus helyett sokkal megnyugtatóbb érzést ad a reális politika útja, ahol nem teremnek ugyan csodák, de minden munkának gyümölcse érik. Nekünk is rá kell jönnünk, hogy nemzeti újjáépítésünk csak verejtékes munkával juthat eredményre, amit körmeszakadtáig vall az egységespárt, amelyik nem engedi magát semmi-

féle orientációba csábíttatni se bel-, se külpolitikai vonatkozásban. A politikai rögtönzések hozhatnak ugyan meglepetéseket, de az ilyen meglepetésektől mi rettegünk azóta, hogy egy megkönyagosodott bolond 1818-ban bedobott Európa vizebe egy követ, amelyet száz bölcsnek is nehéz onnan kiemelni.

A nemzet érthető okoknál fogva erősen felfigyelt a miniszterelnök ez évben elhangzott első nagy politikai beszédére s miután annak minden kitétele a nemzet lelkéből sarjadt, nyugodtan végzi társadalmunk minden tagja tovább a munkáját s bizza országunk sorsának intézését gróf Bethlen Istvánra.

(—)

Hamarosan szétozásra kerül az O. K. H. által szerzett 3000 dolláros mezőgazdasági kölcsön.

Az amerikai dollárkölcsön folyósításának feltételei. — A hitel-igényléseket a csongrádi Hitelszövetkezethél kell bejelenteni. — Kölcsönt csak föld, vagy szőlőbirtokra folyósítanak.

Megírta a Csongrádi Ujság, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezethozszabb tárgyalások után, a kormány támogatásával sikerült 3000 dollár összegű mezőgazdasági kölcsön felvételét előkészítenie, illetve a kölcsön ügyét annyira perfektuálnia, hogy már meg is kezdődött a hitel-igénylések összeírása és hamarosan már folyósításra is kerülnek a kölcsönök.

A csongrádi kölcsön-igénylések összeírásával és a hitel-ügyletek lebonyolításával az O. K. H. itteni szervét, a Csongrádi Hitelszövetkezetet bízta meg, melynek ügyvezetője, Szemmary Andor, a következőkben ismertette a kölcsön-ügy részleteit és feltételeit:

— Az Amerikában kamatozó kötvények elhelyezésével biztosítandó 3000 dollár összegű kölcsön az ország mezőgazdái és szőlőbirtokosai közt kerül felosztásra az O. K. H. helyi szervei útján. Csongrádon is a Csongrádi Hitelszövetkezet gyűjti össze a hitel-igényléseket, igazgatóságunk felülvizsgálja az egyes bejelentéseket és azután az iratokat felterjeszti a központhoz, amely az igénylések beérkezésének sorrendjében honoralja a bejelentéseket. Nincs tehát megsabva, hogy valamely helyi szerv milyen összegű igényléseket fogadhat el; az O. K. H. a rendelkezésére álló tőke kimerüléséig minden, különben elfogadható, szabályos igénylést kielégít, míg az elkésve érkező bejelentéseket természetesen nem veszi figyelembe.

— A szóbanforgó kölcsön 98 százalék árfolyamu, azaz a kölcsönvevő a kölcsön minden 100 dollárjért 98 dollárt kap kézhez, természetesen pengőben.

— A kölcsön 1932. június 1-én jár le, eddig az ideig az adósok nem tartoznak törleszteni. A lejáratot megelőző 3/4 évvel azonban jogában áll az adósok tőkötörlesztési kötelezettségének 1936. dec. 1-ig való elhalasztását kérelmezni. Ezen időpontig azonban már köteles törleszteni, még pedig a kölcsön 2/3 részét 1932. jun. 1-től 9 egyenlő, — esetenként a tartozás 2/27 részének megfelelő összegű — féléves részletben teni, míg a kölcsön utolsó 1/3-át 1936. dec. 1-én kell visszafizetni.

A kölcsönök kizárólag mezőgazdasági művelés alatt álló földbirtokra, szőlőgazdaságra és állami felügyelet mellett rendszeres kitermelés alatt álló erdőterületre, csak eseti helyi bekebelezésre folyósíthatók, az esetleges terheket tehát a kölcsönből ki kell fizetni. A jelzálogul felajánlott ingatlanokra kölcsön legfeljebb az O. K. H. által megállapított becsérték 30 százaléka erejéig folyósítható.

— A kölcsönügyletet központunk legkésőbb március végéig be akarja fejezni; éppen ezért fontos, hogy az igénylők sürgősen jelentkezzenek, mert — amint már említettem — különben megtörténhet, hogy elkésztett igényléseink nem nyernek kielégítést.

Megfelelő fedezet mellett **évi 11 % -ért** kimerithetetlen összegekig folyósítok kölcsönöket.
Tóth Dénes, Kossuth tér 17. sz.

A világmindenség kialakulása és élete.*)

Irta: Bendzsák Ernő.

(II. Folytatás)

Hogy miképpen történt a világmindenség kialakulása és ezzel együtt a naprendszerünk keletkezése is, azt még ma sem tudjuk biztosan, csak sejtjük. Kant és Laplace nevéhez fűződik, hogy közelebbi képet alkothatunk magunknak arról, miképpen keletkezett a világ! Képzeljék el kedves olvasóim, hogy a Nap és a hozzá tartozó égi testek, a csillagok megszámlálhatatlan seregével együtt nincs még az egész világmindenséget, a véghetetlen irt valami rendkívül finom anyagból álló ködszerű tömeg tölti be sok-sok billió évvel ezelőtt. Ezen ködtömegek rendkívül finom, még a könnyű cigarettá füstnél is finomabb anyagból állanak. A ködtömegek a világűrben nagy sebességgel, minden rendszer nélkül száguldanak és így könnyen megeshetik, hogy két óriási ködtömeg összeütközik. Az összeütközés rettenetes erejéből a ködtömegek elkezdnek nagy sebességgel forogni, örvényleni, mint ahogyan a füst is örvénylik, ha levegőáramlás éri. Így lassankint az egész világmindenségben levő összes ködtömegek hatalmas örvénylésbe jönnek, egymásután kezdik el rettentő halálforgásukat. Az egyes ködtömegeken belül is sok-sok kisebb örvény keletkezik, mint a légáramlástól megzavart füstben is. Ezek a különvált örvénylő ködtömegek lassankint összetömörülnek és így mind sűrűbbé és sűrűbbé válnak és izzó gázgömbökké alakulnak át. Ezzel megindul a fejlődése a világnak, melyet ott látunk ragyogni felettünk az égboltozaton; megindul a csillagok világának kialakulása. Így az örvénylő ködtömegekből lassankint izzó gázgömbök lesznek, mert a kisebb-nagyobb ködtömegek vonzák egymáshoz ragadják a kevésbé sűrűt, melynek következtében hó fejlődik. Hogy ez csakugyan így történhetett, igazolja Newton, aki kimutatta, hogy nemcsak a Földön, de mindenütt a világmindenségben az egyes sulyos csillagok ép úgy, mint egy test legkisebb részecskéi, a molekulák is vonzák egymást. Ezen vonzásokból előáll az erő, az úgynevezett vonzóerők, akadályozzák meg azt, hogy egy test széjjelhulljon apró részre, hogy a csillagokból álló csillagrendszerek is ne hulljanak szét. Ez a vonzóerő köti Földünket is — mint egy láthatatlan szál — a Naphoz és ez köti minket is Földünkhöz. Ezt a vonzóerőt, amely összetartja a világmindenséget, nevezzük általános nehézkedésnek.

Odáig jutottunk, hogy a világűr betöltő

finom ködszerű anyagból megszülettek az izzó, tüzes óriás gázgolyók, melyekből lettek a világmindenség fényes csillagai: a Napok, melyek — miközben nagy sebességgel forogtak saját tengelyeik körül — magukhoz ragadtak, vagy saját izzó testükből leszakítottak kisebb tömegeket a fellépő centrifugális erő folytán, amely akkor is fellép, ha például egy paritát magunk körül forgatunk meg és elengedve egyik szárát, a paritába elhelyezett kő kirepül. Az izzó gázgömbökről levált kisebb gáz-tömegek azonban nem távolodhattak el a végtelemben, mert az anyagok továbbra is vonza és arra kényszeríti, hogy nagy sebességgel kerindjenek körülötte. Így születnek meg a Napok kísérői: a bolygók. De a Napok körül keringő bolygóknál is megismétlődhetik az előbbi levalásfolyamat és létrejönnek a bolygók bolygói: a holdak.

Igy alakultak ki a világmindenség naprendszerei, amelyeknek családfeje a központi pontban lévő Nap, ennek gyermekei a bolygók és unokái a holdak.

A csillagok sokasága, amely beragyogja az égboltozatot, csupa ilyen naprendszerből áll. A naprendszerek közül a mi Napunk a kisebbek közé tartozik. Vannak Napok, melyek nagyságban sokszorosan felülmúlják Napunkat. Ezek a naprendszerek együttvéve alkotják a világmindenséget.

Az égboltozaton, abban a szétömlött, tejhez hasonló csillagtömegben, amit Tejút-nak, vagy nálunk egyes vidékeken Hadak-utjának neveznek, ma is megfigyelhetők az örvényalakú ködfoltok, melyek jelenleg keletkező, újabb kialakuló naprendszerek. Természetesen az egyes naprendszerek kialakulásához mérhetetlen hosszú idő, sok-sok billió év szükséges.

Igy alakult ki a mi naprendszerünk is, amelynek — hét bolygóival együtt — tagja a Föld is. Földgömbünk ezer és ezer évszázadon át forgott a végtelenségben. Lassankint mindjobban és jobban összesűrűsödött, hőmérséklete egyre csökkent és midőn a hőmérséklet a forró víz hőmérsékleténél is alább szállt, a víz gőze cseppfolyóssá vált és aláhullott eső alakjában. A hőmérséklet további csökkentésénél Földünket hártvaszerű kéreg vette körül, melyet a belső tűz hője és kitörései ezer és ezer helyen megrepesztettek; lángok törtek elő a Föld belsejéből, majd újra összeforrta a kéreg és mindjobban vastagodott, mert allandóan bocsátott ki magából meleget a Föld. A kéreg repedései és az ezzel

kapcsolatos ráncosodások folytán hatalmas hegylécok keletkeztek. Földünk eme belső erői még most is éreztetik hatásukat vulkánok és földrengésekkel kapcsolatban. A Föld kérgének megszilárdulása után lassankint megjelent az élet; élőlények kezdik benépesíteni a felületet, míg a negyedkorszakban végre fellép az ember is.

(Folyt. köv.)

*) Felolvasatott az első „Művelődési est” alkalmával, jan. 16 an.

KÖZÉRDEKŰ ÜGYEK.

Influenza-Spanyoljárvány.

Már hetek óta ijesztget az 1918—19 évi spanyoljárvány réme. Nap-nap után olvastuk az újságokban az ovó intézkedések egész sorát Budapesten és ime itt van már nálunk is, de hála Istennek ez az ördög se olyan fekete mint amilyennek festették. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne védekezzünk ellene. Soha se tudhatja senki se, hogy a szervezete mennyire ellenálló a járvánnyal szemben és milyen sulyos szövődeményekkel járhat nála, a másoknál esetleg csak könnyű nátha.

Itt is jegyezhetünk már a járvány rovására egy csomó tüdőgyulladást, középfülgyulladást stb. (tudtommal azonban halálesetet még nem.) Az említett szövődemények bizony sokszor nagyon sulyosan megviselik a szervezetet úgy, hogy hetek telnek el a mig teljesen kiheverik, de nagyon gyakran előkészítik a talajt a tüdőgümők számára és ez itt Csongrádon ahol olyan sokan vannak akik hajlamosak a tüdőbetegségre, a legnagyobb elővigyázatra kell, hogy intsen mindenkit.

A járvány csirái majdnem kizárólag az úgynevezett repülő csöppek útján terjednek. Ez pedig úgy történik, hogy a beteg tüsszögése és köhögése a válladék apró láthatatlan cseppjeit löveli szét a levegőbe. A védekezés tehát egyszerű, kerüljük a betegek közelségét. Tehát elsősorban ne látogassunk beteget a járvány idején. A beteg pedig legyen tekintettel a hozzátartozóira és ha tüsszenteni, vagy köhögni kell, tartson zsebkendőt az arca elé.

De nem is a sulyos betegek azok akik a járványt terjesztik, hanem a könnyű betegek, akik nem fekszenek le, hanem továbbra is ellátják a foglalkozásuk és mindenhova eljárnak. Ezekre áll tehát különösen az a szabály, hogy ne tüsszögjenek és köhögjenek csak a zsebkendőbe. Nagyon helyes lenne ha pl. az iskolákból a tanárok, tanítók az

Bakonyvarjasi kisértetek.

— Tehát ennél maradunk?

— Szolgáltatásra.

Meghajtom és kulturáltan a továbbosobából. A kultuszállamtitkár, Pagonyi Kázmér és jó magam maradtunk abban, hogy én engem áthelyez Bakonyvarjásra, én elfogalom az állást, viszont a város tartozik nekem lakást adni, mert csak ennek a fejében nyitja meg a kultuskormány a nyolc dík osztályt a gimnáziumban.

Az államtitkár szikár, magas alakja deresedő fejével kikísért az előszobába, ut bucsut intett jókívánságával:

— Sok szerencsét az új állomás-helyén, — aztán betette a párnázott székjébe a kóválygó fejét és örömpyultán szakadtam ki az állomásra abban a biztos tudatban most már lesz lakásom.

A legelső vonattal rohogtam az új állomás-helyem felé. Bakonyvarjasi gyönyörű hely. Erdősorosozta hegyek láncánál fekszik lakásnak rengetegével. Hires, régi város, már a kelta-római korszakban szerepelt. Ennem inkább a természeti szépségével fogott meg, amikor a vasuti kocsí ablakából rápillantottam először. Lombos hegyoldalai telidesteli voltak szelvény-szelvény villákkal, amelyek szelid gesztenye- és diófák árnyékában büszkélkedtek fejedelmi pompákkal. Az állomástól faszegélyes utcák vezettek a fő-

útra. Háromemeletes, kertes házak, virágos ablaku paloták emelkedtek a nyilegyenes utcónak mentén. Az utcatorlatoknál csinos ligetek bokrosodtak. A város finom és diskrét volt minden részén. Így ma melett is.

Itt pompázott belső magam érzéni, ha lakást kapok, majd lakás magamban. S miért ne kapok lakást? Vagyis, mint a Mátra szék, de az én lakásom.

Az estomani a sz. intézetem után érdeklődtem. Így az monumentális, remek épület előtt a hatalmas park nyújtózott. Várkötésén belül pompás virágágyak díszítették a lépcsőháza, ahonnan dörösz-lyukon a város felé léptem a folyosóra. Pros. szennyfutott az igazgató szobájáig sőt a város felé is kinyitott. Nem hiába templom az egész, a tudományok temploma, de mért is volt a nevére. A folyosó végén tábla hirdette az igazgató irodáját. A díri lakendően fességet állt a jövetelemnek és imádtam kiegészít, hogy érzem magam jól Bakonyvarjasi.

Csodálatos volt a hivatalos ügyekben fecsézől érdeklődtem lakás iránt is.

— Lakás, igen, igen, lakás? Akad, de jól utána kell nézni.

— Hogyan? Ilyen nagy kulturcentrumban ne lenne lakás? Mondjuk egy heverő lakás? Érdemes!

Ma sehohsem kaphatni egy füttentésre.

de lesz. Addig is felajánlom a hivatalos helyiségem diványát.

— Köszönöm, talán hotelben próbálom meg először.

— Ne tegye, egyszerűen — nincs.

Fejlőgtatva rohantam el a városházára, ahol a hivatalos tényezőket szerényen figyelmeztettem a kultuskormányval létesített megállapodásra. Ők beismerték, hogy ilyenmü megállapodás van, de lakás — az nincs. Azonban biztattak, mihelyt lesz, értesítenek.

Hetek multak el lakás nélkül. A kíváncsiaknak megsugom, hogy a direktorom diványát igénybevettem. S mikor meguntam a dicsőséget, mindig annál a kartársamnál háltam, aki elutazott. Ha pedig nem volt utazó kartárs, a vasuti váróterembe huztam meg magam. Utoljára az ágyonkivüli kényelmetlenséget annyira megszoktam, hogy ülve aludtam ki magam széken, padon. Oly szabályos testtartással ültem, hogy senki sem gondolhatta, hogy alszom. Pontosan ébredtem amellet. Kitöröltem a szememből az álmot, az első kútnál jó mohamedán módra megmosakodtam, a zsemben hordott törülközővel megtörülköztem és oda se nézve, mint a rossz sövény a lyuknak, mentem a dolgomra.

Csodálatosan birtam ezt a strapát. Már lemondtam arról, hogy valaha ágyba kerülök. Néha gondoltam a betegség esetére is, de

ilyen könnyű betegeket azonnal haza küldeni. A megbetegedett családtagot is el kell különíteni lehetőleg az egészségesektől, mert ez se mindegy, hogy valaki milyen mennyiségű csirával fertőzi magát. Ugyanis a tömegesebb fertőzésnél a betegség tünetei sokkal gyorsabban fejlődnek ki és a szervezetnek, nincsen annyi ideje a védekezéshez előkészülni.

Minduntalan kérdezik az orvosokat, hogy vajon helyes-e a szeszes italok élvezése a járvány ellen? A leghatározottabban állíthatom, hogy nem helyes, mert az alkohol minden formájában gyengíti a szervezet ellenálló képességét. Csak arra utalok, hogy az alkohol élvezete a testet felhevíti, könnyebben meg is hűlhet az ember, ezt pedig mindenki tapasztalhatta saját magán. (Nem is akarok beszélni arról, hogy a szervezet belső ellenálló képességét mennyire gyengíti az alkohol.)

Ha valaki mégis megbetegszik, forduljon azonnal az orvoshoz, hogy a kellő orvosi kezelés az esetleges veszélyes szövődmények kifejlődését megakadályozza.

Szörfy Károly dr.

Megnyílt az országgyűlés.

Pénteken, f. hó 28. án délelőtt tíz órakor tartotta első formális ülését a magyar országgyűlés. Az ülésen, mint korelnök, gróf Apponyi Albert helyett, aki nem vállalta a tisztséget, Graefl Jenő képviselő elnökölt. Az ülés megnyitása után felolvasták a miniszterelnök átíratát, amelynek értelmében Horthy Miklós kormányzó szombaton délután, a parlament kupolacsarnokában nyitja meg ünnepélyes keretek között az országgyűlést.

Hasonló formáságok között zajlott le a felsőház első ülése is, amelyen mint korelnök Berczelly Jenő elnökölt.

A szombati ünnepélyes megnyitáson a képviselőház és felsőház tagjai díszmagyarban jelentek meg, karjukon — a nemzet megcsónkítása felett érzett gyász kifejezéseül — fekete szalaggal. A megnyitó ünnepség után a képviselőház szombaton délután egy órakor, a felsőház délután fél öt órakor tartotta első ülését.

Érettségire és összevont magánvizsgákra előkészíti „**BOROSS-GÁRDOS**” magántanfolyam Bpest. VIII. Rákóczi u. 57/a. Kérdés és feleletekben feldolgozott kitűnő rövid jegyzetek. Válaszbélyeg küldendő.

azzal vigasztaltam magam: ott a kórház. Itt-ott neki busultam, fel is szaladtam az államtitkárhoz, aki azzal intézett el, hogy nem szabad kényesnek lenni, türelem — végtére lakást terem.

Igaza volt, lett is. Egy szépséges napon a lakáshivatal pompás villát utalt ki nekem. Ez volt életem legszebb pillanata. Én és villatulajdonos, Álom ez, vagy va. óság? Fűnek-fának eldicsekedtem a laká-ommal és csodák csodája, senki se gratulált. Örömközlés helyett csupa megnyult arc köröttem. Mi lehet ennek az oka? Eh, a világ irigy. Nem is hozom szóba többet, hanem megnézem magam. Megtettem. Jókora kert közepén, százados díófa lombjai alatt ennivalóan kedves házacská huzódott meg. A kert kerítése drótháló, mögötte ember-magasságnyira eleven sövény. A kert ajtóból kékes-barna kavicsos ut futott az üveges verandához. A ház homlok részének a két sarkán golyóalakú puszpángfa óriás nagyságban. Előttük tarka virágágyak apró sütemény alakokra formálva, öt sorban nyíló rózsafák illatoztak, amelyek valóságos bibornoki pompát pazaroltak a viritásukkal. Távo'abb orgonabokrok sötétedtek, diszcserejk és plátánok karcsu derekukon fűző növények himbáló szövedékeivel. A ház mögött a kert alsó végén gyümölcsös huzódott. Az alma, körte és az érő ringló oly szép volt, hogy majdnem megszólt. S mindezek fölé gyümölcsöt a felhők közt hirtelen szelid gesztenyefák hajoltak.

(Kedden folytatjuk.)

Február elsején is az alpbér 55 százalékát és 3 százalék közüzemi pótlékot kell fizetni.

Az aranykoronás alpbér szorzószáma 6728.

Február elseje ismét nehéz dátumot jelent a lakók számára, akiknek feje föött ismét ott lebeg a házbérfizetés gondja. A sokféle átszámításban edzett ember számára is gondot jelent a fizetendő összeg kiszámítása, éppen ezért közöljük, hogy az alapul vett 1917. novemberi aranylakbér arányában mennyit kell fizetniök a lakóknak pengőben vagy papirkoronában.

A mostani negyedben egyébként nem emelkedik a házbér, most is, — akárcsak az elmúlt negyedben az alpbér 55 százaléka esedékes házbér, 3 százaléka közüzemi pótlék címén. Az alpbér minden egy koronája után tehát 55 aranyfillér házbért, 3 fillér közüzemi pótlékot, összesen tehát 58 aranyfillért kell fizetni, ami 8410 papirkoronának, illetve 6728 pengőfillérnek felel meg. A papirkoronára való átszámítás szorzószáma tehát 8410, a pengőre való átszámítás pedig 6728.

Aki azonban nem akar a szorzásokkal és osztással bajlódni, vagy nem bódogul a különféle műveletekkel, az alábbi táblázattól könnyen megállapíthatja, hogy február elsején mennyi bért kell fizetnie papirkoronában, illetve pengőben.

Ha az 1917. évi alpbér negyedére arany K-ban	akkor febr. 1-én 55% alpbér és 3% közüzemi pótlék címén egy negyedére fizetendő pengőben	papir K-ban
3	2.01	25230
4	2.69	33640
5	3.36	42500
6	4.04	50460
7	4.71	58870
8	5.38	67280
9	6.05	75690
10	6.73	84100
12.5	8.41	105125
15	10.09	126600
20	13.46	168200
25	16.82	210250
50	33.54	420500
62.5	42.05	525625
100	67.28	841000

Az üzletbérek jelenleg az 1917. évi aranylakbér 75 százalékát teszik, ezenkívül közüzemi pótlék címén 3 százalék fizetendő.

Az üzlethelyiségek felmondására vonatkozóan a minisztertanács úgy határozott, hogy a már régebben kiadott rendelet értelmében az üzlethelyiségek 1927. november 1-re, illetve 1928 február elsejére felmondhatók. Amennyiben az évi alpbér nem haladja meg az 1200 aranykoronát, a felmondás 1927 novemberre, ha a jelzett összegnél több az alpbér, 1928 februárra mondható fel az üzlet.

Teves hírek egy „rendőri hangversenyről”.

Az elmúlt napokban egy budapesti hangversenyiroda megbízottjai jartak Csongrádon és egy itt rendezendő hangverseny jegyeit terjesztették a közönség körében. Bár konkrét panaszt senki sem tett, de olytele hírek terjedtek a városban, hogy a jegyterjesztők kifejezetten a rendőrség javára és a rendőrség által rendezendő hangversenyre tették emittést és a csongrádi rendőrkapitányság vezetőjére való hivatkozással kinaltak egyes helyeken a jegyeket. Éppen ezért, a forgalomban lévő teves hírek megcafolására és az érdekeltek felvilágosítására közli a rendőrkapitányság, hogy a kérdéses hangverseny rendezése kizárólag egy budapesti magánvallalkozó magánakciója, amelyhez a m. kir. állami rendőrségnek és így a csongrádi rendőrkapitányságnak is, — semmi köze sincs. Igaz ugyan, hogy a vallalkozó előzetesen kiutasba helyezte, hogy az est jöve delméből az állami rendőrség jöletti alapjára 10 százaléket fel fog ajánlani, ezt azonban dr. Krisztnkovich Antal rendőrtanácsos, mihelyt a jegyterjesztés e módjáról hallomást szerzett, — azonnal visszautasította. Nem teszi rendőri jellegűvé a hangversenyt az a körülmény sem, hogy azon a m. kir. állami rendőrség egy tisztviselője zeneszerzői és dalköltői minőségben fellep, mert hiszen kétségtelen, hogy ott nem rendőrtiszti minőségben fog szerepelni. A jegyek terjesztőit különben éppen a rendőrség állította elő igazolás végett, amikor a rendőrközegek tudomására jutott, hogy a rendőrkapitányság vezetőjére és rendőri célokra való hivatkozással árusították a jegyeket, mivel azonban ellenük feljelentés nem érkezett be, igazolás és kellő figyelmeztetés után szabadonbocsáttattak.

Itt jegyezzük meg, hogy a budapesti Fodor Andor hangversenyiroda közlése szerint a kérdéses hangversenyt — a csekély érdeklődésre való tekintettel — vagy március hóra halasztják, vagy pedig a jegyek árát visszatérítik.

MATYÓ-hímzésekben választékot küldök. Megrendelést elfogadok. Viszont-eladókat keresek. Reich Emiline, Mezőkövesd. Válaszbélyeg,

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1927. április 30—május 9.

Rendezi a

Budapesti Kereskedelmi és Parkamara Vámszabadraktár.

Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények. — Vizumkedvezmény.

Kiállítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyújt:

Budapest a Vásárhoza
(V. Alkotmány u. 8.)

377/aiisp. 1927 szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrád r. t. városnál lemondás folytán megüresedett orvosi átlás betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás elnyeréséhez az 1908. évi XXXVIII. tc. 7. §-ában minősítés igazolása szükséges. Ezen törvényszakasz rendelkezése értelmében városi orvosá csak az választható, aki magyar állampolgár, az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevéllel bír, a magyar nyelvet szóval és írásban bírja. Pályázónak a forradalmak és a román megszállás alatti magatartását igazolni kell.

Ezen állás javadalmá az állami rendszert X. fiz. osztállyal egybekötött szabályszerű illetmények.

A pályázati kérvények 1927. évi február hó 15. napjának déli 12 órájáig adandók be hivatalomná, az elkésletten érkezett, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szentes, 1927 évi január hó 25.

Dr. Csörgő aispán.

HIREK.

— A Szent Imre reálgymnázium III. „Művelődési estje“ vasárnap d. u. 5 órakor lesz a tornateremben. Ez alkalommal dr. Várdi János tanár „A francia építőművészet a XI.—XV. században, különös tekintettel a templom építésre“ című előadása, valamint Pongrácz Elemér hittanár „A cserkészletről“ című előadása következik. Mindkét érdekes előadást vetített képek kísérik. 5 óra előtt rádióhallgatás. A felnőtt érdeklődő közönségből bárkit szívesen látnak, belépődíj nincs és adományokat sem gyűjtenek.

— Helyreigazítás. Lapunk f. évi jan. 16-án megjelent számában közöltük az urbáni új harangra adományozók névsorát, melybe számhiba csuszott be. Ugyanis Busa Imre és a Szőlősgazdák Egyesülete nem 100—100 ezer koronát, hanem egyenként 1—1 millió koronát adományoztak a harangalap javára. Gubisi Máttyás 40.000, Justin Rókus 25.000 és László János 20.000 koronát adományozott. Így a harangalapra befolyt adományok végösszege 9.998.000 korona, a kiadások 8.606.200 korona. Maradvány 1.391.800 korona.

— A csongrádi kereskedelmi alkalmazottak bálja febr. 5-én a Magyar Királyban olyan társadalmi eseménye lesz az idei farsangnak, amely a békeidők hagyományos elitbájjainak emléket eleveníti fel. A rendezőség fáradságot nem ismerő munkája társadalmunk kiválóságainak megjelenését biztosítja. A kiküldött rendezőbizottsági tagokat mindenütt lekötözték, kedvességgel fogadták. Megjelenésükről biztosították a küldöttséget: Ömeltósága dr. Schandl Károly államtitkár, alsótakáchy Farkas Béla főispán, Cicatri cis Lajos nyug. főispán, felsőházi tag, a bál díszelnökei, Szedlacek István apáplebános, Lakos Emil a kereskedők egy. elnöke, dr. Tóth István polgármester, dr. Csergő Károly alispán, dr. Krisztinkovich Antal rendőrtanácsos, a csongrádi rendőrkapitányság vezetője, Domokos István táblabíró, a m. kir. járásbíró elnöke, vitéz Faragó István földbirtokos, Csemegi Gyula h. polgármester, Fekete László főszolgabíró fővédnökök, Greskovics József földbirtokos, a csongrádi Hanga szöv. elnöke, Greskovics Pál gazdasági tanácsos, Urbán Mihály r. k. lelkész, Ausländer Jenő nagykereskedő, Csató Sándor kereskedő, Csillag Mór kereskedő, dr. Dékány Béla főorvos, Ehrlich Márton kereskedő, dr. Gulyás Lajos orvos, Faragó István kereskedő, Gyovai János, az ipartestület elnöke, Horváth Ferenc kereskedő, Kohn Ignác kereskedő, dr. Kalmár Zoltán ügyvéd, Kämpfner Vilmos kereskedő, Popper Manó kereskedő, vitéz Papp István kereskedő, Piroška Ferenc kereskedő, Remlinger Flórián polg. isk. igazgató, Rosenberg Ede a Hengermalom igazgatója, dr. Rásonyi Papp Pál ügyvéd, dr. Russay Andor városi főorvos, Strasser Jenő kereskedő, Szabados Flórián kereskedő, dr. Szőke Jenő m. kir. közjegyző, Szőke Pál m. kir. postamester, Tenyeri Mihály a Keresztény Gőzmalom igazgatója védnökök. A ren-

dezőség a legnagyobb gondtal és körültekintéssel intézi a meghívásokat, de az esetleges tévedésekért, amik a legnagyobb körültekintés mellett is előfordulhatnak, már előre is bocsánatot kér és kéri azokat, akik a meghívót legkésőbb jan. 31-én, hétfőn nem kapták meg és meghívóra reflektálnak, a meghívó bizottságnak tudomására hozni szíveskedjenek.

— Elkobzott fegyverek elárverezése. A rendőrkapitányság által jogerős ítéletekkel elkobzott különböző lőfegyverek, u. m. néhány vadászfegyver, több pisztoly stb. f. é. február hó 7-én d. e. 10 órakor fognak a rendőrkapitányságon megtartandó nyilvános árverésen eladni. Az árverésen csakis fegyvertartási és viselési engedéllyel bíró egyének, vagy olyanok vehetnek részt, akik a fegyvertartás törvényszerű feltételeinek megfelelnek.

MERÁN SZÁLLODA

Budapest V. Berliini tér 7. sz.
Nyugati pályaudvarral szemben.

Elismerten tiszta szobák.
Minden szobában vízvezeték.
Központi fűtés. Lift.
Fürdőszoba. 10v6

Mérsékelt árak!

A szeleveníj rétbén hat hoid (esetleg kevesebb) föld eladó. Értekezni lehet Lék-rinck Balázsnnál Iskola utca 19. szám alatt.
3—1

Automobil és Traktor Kereskedelmi Rt.
Autorizált Ford képviselő
Budapest, VIII. Rákóczi ut 19. (Tel. József 160-38).

Raktárról azonnal szállít:

Fordson traktor ekével 5600 pengőért

Egytonnás gyorsteher-alvázat 4230 „

5 személyes nyitott személyautót 5360 „

Kedvező fizetési feltételek, olcsó kamat mellett!

Összes alkatrészek állandóan raktáron.

Jelzálogkölcson t

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó váltókölcson t is!

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete

Budapest, V., Nádor utca 12.

Értesitem a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy a **Lilienthal-féle rőfösüzlet** egész áruraktárát megvettem és azokat **saját üzletemben a legméltányosabb árban elárusítom.** Nagy választék mindenféle rőfösáruban. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását

STRASSER JENŐ

szövet, posztó és rőfösáru kereskedő
Magyar Király épület.

Mielőtt takaréktűzhelyet, kályhát

vásárolna, tekintse meg ujonnan megnyílt, Szivák tér 14. szám alatt (postával szemben) lévő tüzhelyraktáramat, hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig tartok raktáron mindenféle takaréktűzhelyet. Részletfizetésre is szállítok. Sütésért garantom. **Autógénheggesztést** s mindenféle épület és géplakatos szívvizvezeték munkát jutányos árak mellett készítek.

Műhely: Vásár utca 10.

Tisztelettel **Nagy János** g. lakatos-mester.

Amerikai aranydollárkölcson

98-as árfolyamu, 9 százalékos, 10 évre, földre és szőlőbirtokra bármekkora összegig kapható, fedezet mellett a

Csongrádi Hitelszövetkezettől,
Szivák tér 14. 3-2

— **Meghívó.** A Magyar Gazdaszövetség kiváló vezetője dr. Tölgyes István titkár ur a Csongrádi Népfőisk. Széchenyi Szövetség vezetőségének felkérésére 1927. évi január hó 29-én Csongrádra érkezik, mely alkalommal a Szövetség tagjai és vendégei előtt előadást tart. Előadást tart még ifj. Greskovics István Németországban szerzett tapasztalairól. Az előadás a Polgári Kör nagytermében lesz, jan. 29-én este 7 órakor. Belépő díj nincs. Felkérjük a Széchenyi Szövetség összes tagjait, hogy az előadásra úgy maguk, szüleik, családtagjaik és ismerőseik, valamint a Szövetséggel együttérző hallgatók minél nagyobb számban jelenjenek meg. Galambossy ügyv. elnök. 3v2

Ismét kapható

a világhírű **United Kingdom Tea Co. Ltd. London** az angol királyi ház szállítóinak

U. K. világmárka
TEA I.

Egyedárusító Lakos Emil csemegekereskedő
Csongrád.

Vezérképviselő **Frommer Elemér,**
VI., Budapest, Király utca 106. sz

A Csongrádi Építőmunkások Házépítő Szövetkezete

a szegedi kir. törvényszék Ct. 1527/1927. számú végzése folytán felosztását kimondotta, miért is ezután felhívja mindazon hitelezőket, akiknek bármely címen a szövetkezettel szemben valamely követelésük áll fenn, annak érvényesítését a mai naptól számított hat hónapon belül, a törvényes következmények mellett, eszközöljék és illetve az alulírott igazgatósághoz bejelenteni sziveskedjenek. A Csongrádi Építőmunkások Házépítő Szövetkezetének Igazgatósága.

Eladó egy nagyobb birtok akár egy tagban, akár parcellánként. Értekezni lehet Kossuth tér 9. szám alatt az irodában. x22

Csongrád r. t. város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Az 1886. XXII. tc. 33. §. 3. bekezdésének megfelelőleg közzé teszem, hogy Csongrád r. t. város képviselőtestülete által a választás alá nem eső községi képviselők névjegyzékének kiigazítására választott küldöttség 1927. évi február hó 3., 4., 5. napjain d. e. 9-től 12 óráig tartja üléseit a városháza 18. számú helyiségeiben.

Csongrád, 1927. január 24.

Csemegi
h. polgármester,
a küldöttség elnöke.

Csongrád r. t. város polgármesterétől.
750/1927 szám.

Hirdetmény.

Csongrád r. t. város tanácsa zárt ajánlatu versenytárgyalást hirdet a hajóhid beépítésével kapcsolatos hajójavitásokra és cölöpözési munkálatokra. Ajánlati úrlapok és felvilágosítások a városi mérnöki hivatalban kaphatók.

Ajánlatok megfelelően felbélyegezve zárt borítékban 1927. február hó 8-án d. e. 10 óráig nyújtandók be az iktató hivatalba, amikor az ajánlattevők, vagy azok megbízottjai jelenlétében felbontatnak.

Csongrád, 1927. jan. 26.

Dr. Tóth
polgármester.

Meghívó.

A Tiszavidéki Takarékpénztár rt. XXVII-ik rendes közgyűlését 1927. évi március hó 6-án délelőtt 10 órakor Csongrádon az Uri utcában levő helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés határozatképességének kimondása és megnyitása jegyzőkönyvvezető kijelölése jegyzőkönyvhitelesítők megválasztása.
2. A zárszámadás igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
3. A mérleg megállapítása, illetve elfogadása.
4. A tisztanyereség felosztása iránt határozat hozatal.
5. A felmentvény megadása.
6. Elnök választása.
7. Az igazgatóság megválasztása.
8. Egy felügyelőbizottsági tag, esetleg póttag választása.
9. A pengőérték számítására való tekintettel az alapszabály 14., 16., 54., 57. §-aiban meghatározott korona értékek helyett pengőérték meghatározása.
10. Az alapszabályok 27. §-a alapján beadott indítványok tárgyalása.

Szedlacsek István s.k.
elnök.

Aki ingyen akarja Pestet megnézni és aki

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruháznak, ahol minden elképzelhető férfi- és női szövet kész férfi- és női ruha, télikabát és szőrmebunda, kötött mellények és szvetterek, férfi- és női fehérneműk, harisnyok, kiegészítők kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. oszt. személyvonat utiköltségét az Országos Gazdakör ide és vissza is megtéríti.

Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete

13v13

Budapest, V., Nádor utca 12.

Menyasszonyi ajándékok! Mindenféle dísz tárgyak, evőeszközök alpakából minden mennyiségben. Arany, ezüst,

nikkel zseb- és karórák, divatos arany férfi és női láncok, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, retikülök. Fali inga és ébresztő órák, jeggyűrűk, cigarettaszelencék valódi ezüsből és alpakából a legnagyobb választékban felelősség mellett kaphatók. Megbízható egyének 4 havi részletfizetésre is vásárolhatnak. **Javitások felelősség mellett.**

Kammerer Dezső

Óráésékszerésznél, Kossuth tér, templom mellett.

Elegáns kivitelű női kelengyék, valamint férfi fehérneműek

dus választékban kaphatók SZABADOS FLÓRIÁN uri és női divatüzletében. „Salamander“ cipőkülönlegességek egyedárusítása.

Egy husz éves fiú cselédnek ajánlkozik. Érdeklődni lehet Deák Ferenc u. 17.

Zsinór utca 4. számú üzlethelyiség hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott. 3-1

4 hold Nagyret eladó, értekezni lehet Jókai utca 20.

JAMES motorkerékpárok vezérképviselőket keres
Bruck Nándor és Fiai
Budapest, VIII., József körút 10.

Vegyesüzlet,
italméréssel helyben, tökéletes felszereléssel,
Kenderföld,
1 hold, közel.
Fél hold szőlő,
agyagosan alul, döntés.

Sok egyéb ingó.
Tehermentesen, szabadkézből eladó betegség, más vállalat és családi okok miatt.
Bernát János.

Száraz bükkhasáb minden mennyiségben, továbbá bécsi gázgyári kokszt és bécsi szén a legolcsóbb árban kapható

a Váradi gőzfűrésznél a Szentesi uton. Telef. 51. Minden mennyiséget azonnal házhoz szállít.

Csongrád r. t. város tanácsától 114/927 sz.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon szőlőbirtokosokat, továbbá mindazokat, akik az 1927. év I-ső félévére a borfogyasztásra kiegyezni szándékoznak, hogy hétköznaponként reggel 8 tól déli 12 óráig a javadalmi (borfogyasztási) hivatalban jelenjenek meg, ahol a kiegyezésre vonatkozólag további fölvilágosítást kapnak. Kiegyezni csak 1927. évi február hó 15-ig lehet, az aztán jelentkezők figyelembe nem vétetnek s ha bejelentetlen borkészletük lesz, kihágást követnek el és a törvény szerint lesznek büntetve.

Csongrád, 1927. évi január 10-én.

Dr. Tóth
polgármester.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 32 fillérről közlünk hirdetéseket. Minden további 4 szó 8 fillér.

A város közelében, Szabó Pál földje mellett 3 hold jó termő föld van eladó. Értekezni lehet Nagymező utca 14. 3-3

Trágyát veszek bármily mennyiségben. Cím a kiadóhivatalban. x

Uri utca 37. számú sarokház eladó. Értekezni lehet Uri u. 26. szám alatt. 5-4

Egy jó forgalmu fűszerüzlet teljes berendezéssel hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet Forgó Imre divatáru kereskedésében. x5

Egy hold szőlő az agyaguti dűlőben szabadkézből eladó. Megbizott Szentesi utca 4. sz. a. 5-1

Gyermeektelen házaspár szoba, konyha, kamrából álló lakást keres április 24-re. Cím a kiadóhivatalban. x1

Kistűstön főzött törköly pálinka eladó. Cím a kiadóban. x

Egy jó erőben lévő tehén eladó. Értekezni lehet Szentesi ut 7. 2-1

Nagy Mihály-féle háromnegyed hold szőlő a vörös gúnyhó utján földért elcserelehető. Ért. lehet Csemegi u. 21.

Bocskai utca 33. számú ház eladó. Ugyanott összes halászó szerszámok is eladók. Ért. lehet a helyszínen.

Szoba butorozva, vagy butorozatlanul, különbejáratú kiadó Csemegi utca 9. sz.

Két és fél házrész Bökény eladó. Felvilágosítást ad: dr. Tóth Dömötör ügyvéd.

Csongrádi városfejlesztőnél tűzifa hasábosan és felfűrészelve olcsó árban minden mennyiségben kapható. Kiváratra azt házhoz is szállítjuk. 4-4

Tűzifa hasábos, fűrészelt, aprított. Fűrészpör, kocsz, kovácsészén, faszén, házhoz szállítva Justin Imre tüzelőanyag kereskedőnél kapható. Sugár utca 1. x

Aszelevényi rétbe Juhász József földje mellett felparcellázott 200 hold földből meg 11 hold van eladótlan, Venni szándékozók forduljanak dr. Buk ügyvédhez. 4-4

A szó elrepül...
)az írás megmarad!(

Aki tehát eladni, venni, bérelni, bérbeadni akar, vegye igénybe a CSONGRÁDI UJSÁG hirdetéseit.

Eredmény biztos! Hirdetéseket felvesz a Szilber-könyvkereskedés. Tiszavas apróhirdetés 32 f, (4000 korona).

Nyulbőrt, görényt, rókát,
ágytollat a legmagasabb árban vásárolok.

Lakodalmakra jószágot ingyen megnyuzatok s bőrét a legmagasabb árban megveszem.

Lázár István, Kossuth F. utca 7.